

Stan na 23 marca 2019 r.

wszystko poprawione

ŹRÓDLAK Wojciech

Skorowidz ikonografii łódzkiej (przedmiotowy)

(w dodatku ilustrowanym p.t. „Łódź w Ilustracji” do „Kuriera Łódzkiego”,
24 VIII 1924 – 27 VIII 1939, nr 34)

**>> ostatni opracowany numer „Łodzi w Ilustracji”:
nr 52, z 29 XII 1935 r. <<**

**© korzystaj do woli z tych informacji, ale nie zapomnij w
odsyłaczku podziękować; uzupełnienia, korekty i uwagi mile
widziane e-na mail'a: wojciech.9@wp.pl**

UWAGA:

**KORZYSTAJ Z PRZYCISKU „PLAN DOKUMENTU”, KTÓRY ZNAJDZIESZ NA
PASKU W GÓRZE EKRAHU (lupa na tle ikony dokumentu), ŻEBY POZNAĆ
OGÓLNIĘ STRUKTURĘ HASEŁ LUB SZYBKO ODNALEŹĆ POSZUKIWANE
HASŁO.**

WSTĘP

Zasady opisów

1. Na tym etapie pracy skoncentrowano się wyłącznie na zapisach bibliograficznych
2. Informacje pod danym hasłem o instytucji, stowarzyszeniu itp. mają wyłącznie charakter roboczy. Ich rzetelne opracowanie jest zaplanowane na drugi etap prac nad skorowidzem.
3. W zasadzie wszystkie informacje zawarte w opisach pod hasłami pochodzą z podpisów pod zdjęciami opublikowanymi w „Łodzi w Ilustracji”. Jeżeli zostały rozszerzone w oparciu o inne materiały, to wymieniono je w „Bibliografii” danej osoby.
4. Układ i ilość haseł jest odzwierciedleniem odnalezionych fotografii do danego tematu. Inaczej mówiąc: nie ma zdjęcia nie ma hasła !
5. Żółte **podświetlenia** to informacje „do wyjaśnienia” lub „do uzupełnienia”.
6. Opisy zostały tak sformułowane, aby można było dokonać wstępnego wyboru poszukiwanego zdjęcia bez jego oglądania.
7. Tam gdzie było to do ustalenia lub taka informacja została zawarta w podpisie podano dokładne daty wykonania danego zdjęcia.
8. W odniesieniu do placówek łódzkich różnego rodzaju instytucji, stowarzyszeń i organizacji itp. przyjęto jednolitą formę „oddział łódzki” zamiast np. „w Łodzi”

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1,25 cm

Sformatowano: Czcionka: 20 pkt

Sformatowano: Czcionka: 20 pkt

Sformatowano: Czcionka: 20 pkt

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Do lewej

Sformatowano: Kolor czcionki: Czarny

LITERA „L”

1. „LANGÓWEK”

patrz: **DZIELNICE I REJONY MIASTA – Łodzi**

2. LASY PAŃSTWOWE, Łódź i okolice

1934

– nr 18, z 6 V, s. 3: grupa łódzkiej młodzieży uczestnicząca w „Święcie Lasu” (28.04.1934)

– sadzenie lasu na Polesiu Konstantynowskim

s. 4: – jak wyżej; inne ujęcie (cała grupa młodzieży ze szkół powszechnych

na Polesiu Konstantynowskim)

s. 4: – jak wyżej; las szczawiński

2-

– Leśniczówki

= w Skotnikach

1933,

– nr 41, z 8 X, s. 8: wycieczka członków oddz. łódzkiego Polskiego Tow. Krajoznawczego

na tle fragmentu budynku leśniczówki w Skotnikach

3. LECZNICE

– „Unitas”

Adres: ul. Pusta ....

4. LECZNICE

– weterynaryjne

= Lecznica dla Zwierząt dr Mikołaja Warikoff’a

porównaj: **OSOBY – WARIKOFF** Mikołaj (właściciel, syn założyciela)

Adres: M. Kopernika 22

– twórcą Lecznicy był Hugo Warikoff (1861–1914)

– powstała w 1891 r. jako „Lecznica dla Zwierząt i Angielska Kuźnia Wzorcowa”

– w momencie utworzenia była najnowocześniejszą lecznicą weterynaryjną w Królestwie Polskim

– początkowo współwłaścicielami byli Hugo Warikoff i Alfred Kwaśniewski z czasem Warikoff spłacił współnika i dalej poprowadził Lecznicę pod swoim nazwiskiem

– po śmierci Hugo, Lecznicę przejął jego syn – Mikołaj, który prowadził ją do początku lat 40-tych XX w. kiedy to nieprawnie została znacjonalizowana a on sam aresztowany i oskarżony o działanie na szkodę Polaków i Żydów.

– w latach 90-tych XX w. syn Mikołaja – Alexander (prawnik, poseł do Bundestagu w l. 1986–1994 z ramienia CDU) odzyskał lecznicę, którą wyremontował i kontynuuje tradycję weterynaryjną Warikoff’ów – finansując ją – w Łodzi; na ścianie tablica pamiątkowa poświęcona Hugo Warikoff’owi

BIBLIOGRAFIA:

[1] SPODENKIEWICZ Paweł, *Magiczna lecznica Warikoffa*. [w:] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 5–

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie

Sformatowano: Normalny, Bez punktów lub numeracji

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm

Sformatowano: Normalny

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1,5 cm

Sformatowano: Polski

Sformatowano: (brak)

Sformatowano: Normalny

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

6.01.2005, nr 30, s. 14 (artykuł powstał na podstawie z Alexandrem Warikoff'em podczas jego ostatniego pobytu w Łodzi; tu m.in. foto Alexandra Warikoffa wraz z żoną Penelopą)

[2] Kup. [Włodzimierz Kupisz], *Akcja „koń”. Pogmatwana przeszłość.* [w:] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 16 XII 1994, nr 292, ss. 1 i 6 [chodzi o figurę konia wieńczącą fronton Lecznicy, zdjęta do renowacji].

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

1931

– nr 16, z 9 IV: fotoreportaż z Lecznicy (Kliniki) Warikoff'a

s. 4: – dr Mikołaj Warikoff w jednym pomieszczeń dla zwierząt swojej Lecznicy

– dr M. Warikoff podczas zabiegu u konia; zdjęcie wykonane na dziedzińcu Lecznicy

s. 6: przy jednym z wyleczonych pacjentów (psie) na terenie swojej Kliniki

5. LEGION ŚLĄSKI

patrz: **ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA** – kombatantkie – „Legion Śląski”, grupa „Łódź”

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm, Bez punktów lub numeracji

6. LEKARZE (łódzcy)

porównaj: **OSOBY** – ALTERMAN Dawid, BRZOZOWSKI ..... BORZEKOWSKI ..... CHRZANOWSKI ..... DAWIDOWICZ ..... DZIERŻYŃSKI Władysław (neurolog), DEITEROWA E ..... FRIDRICH ..... GAWROŃSKI ..... HESSNER ..... HANDELSMAN Bronisław, JARZĘBOWSKI Bronisław, KALISZ Józef, KEILSON Stefan, KOLIŃSKI Józef, KNICHOWIECKI Bronisław, KON ..... KRZYŃSKI H ..... LEWINSON Maria (dermatolog), MARKS ..... MINC ..... MISSJON B ..... MOGILNICKA ..... MOGILNICKI Tadeusz, NOWICKI ..... POLAK ..... RADKOWA ..... RAKOWSKI Symcha – vel – Zygmunt), RYDER ..... SKUSIEWICZ ..... SŁOMCZYŃSKI Si ..... SOBIESZCZAŃSKI ..... SOKOŁOWSKI Roman, SOLAŃSKA ..... STANCZUK ..... STARZYŃSKI A ..... SZAROGRODER Ludwik, SZUSTROWA Jadwiga, SZCZECH ..... ŚCIESIŃSKI ..... TOMASZEWICZ Wincenty (chirurg), WIĘCKOWSKI Stanisław, WERTHEIM Edward

Sformatowano: Kolor czcionki: Czarny

– **TOWARZYSTWA** – zawodowe – Towarzystwo Lekarskie w Łodzi – Towarzystwo Dermatologiczne w Łodzi

Sformatowano: Wyjustowany, Wcięcie: Z lewej: 2,25 cm, Wysunięcie: 3,25 cm

– **ZWIĄZKI** – zawodowe – Związek Lekarzy Państwa Polskiego, oddz. w Łodzi

– ogólnie

BIBLIOGRAFIA:

[1] BERNER Włodzimierz, SUPADY Jerzy, *Działalność lekarsko-społeczna na rzecz zdrowia publicznego w Łodzi w latach 1870 – 1914.* Łódź 2001.

[2] GRONCZEWSKA Anna, *Początki łódzkiej medycyny, kto był pierwszym lekarzem, a kto akuszerką.* [w:] „Kocham Łódź” (dod. do „Dziennika Łódzkiego”), 19 X 2018, nr 512, ss. 8-9.

[3] WILMSKI Edmund, *Losy rentgenologów łódzkich w wojnie polsko-sowieckiej 1939 roku.* [w:] „Polski Przegląd Radiologiczny”, 1990, nr 54, ss. 253.

[3] WILMSKI Edmund, WILMSKI Maciej, *Radiologia łódzka w latach 1897 – 1945.* [w:] „Polski Przegląd Radiologiczny”, 1995, nr 60, ss. 127–133.

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm

Sformatowano: Czcionka: Nie Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Kursywa

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm, Tabulatory: Nie w 1,25 cm

– lekarze

patrz: – **OSOBY** – ALTERMAN Dawid, BRZOZOWSKI ..... BORZEKOWSKI ..... CHRZANOWSKI ..... DAWIDOWICZ ..... DEITEROWA E ..... DZIERŻYŃSKI Władysław (neurolog), FRIDRICH vel FRIDUCH ..... GAWROŃSKI ..... HANDELSMAN Bronisław, HESSNER Franciszek, JARZĘBOWSKI Bronisław, KALISZ Józef, KEILSON Stefan, KNICHOWIECKI Bronisław, KOLIŃSKI Józef, KON Mieczysław, KRZYŃSKI H ..... LEWINSON Maria (dermatolog),

Sformatowano: Wyjustowany

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

MARKS ..... **MIKINKA Franciszek**, MINC ....., **KON .....** **MISSJON B.....**, **MOGILNICKA .....**, **MOGILNICKI Tadeusz**, **MORAWIECKI Wacław (dentysta)**, **NOWICKI Stanisław**, **PARNOWSKI Kazimierz (internista)**, **POLAK J.....**, **RADKOWA .....**, **RAKOWSKI Symcha (Zygmunt)**, **RYDER .....**, **STANCZUK .....**, **SKUSIEWICZ .....**, **SŁOMCZYŃSKI St.....**, **SOBIESZCZAŃSKI .....**, **SŁOMCZYŃSKI St.....**, **SOKOŁOWSKI Roman**, **SOLAŃSKA ....**, **STANCZUK .....**, **STARZYŃSKI A.....**, **SZAROGRODER Ludwik**, **SZCZECH .....**, **SZUSTROWA Jadwiga (pulmonolog)**, **ŚCIESIŃSKI .....**, **TOMASZEWICZ Wincenty (chirurg)**, **WERTHEIM Edward**, **WIĘCKOWSKI Stanisław**

- **TOWARZYSTWA** – zawodowe – Towarzystwo Lekarskie w Łodzi
- Towarzystwo Dermatologiczne w Łodzi
- **ZWIĄZKI** – zawodowe – Związek Lekarzy Państwa Polskiego, oddz. w Łodzi

- weterynarze

7. LITERACI ŁÓDZCY

patrz: – **OSOBY** – **BAL** Stanisław, **TUWIM** Julian
porównaj: – **GRUPY** – literackie – „Meteor”
– **NAGRODA LITERACKA m. ŁÓDZI**

8. ŁODOWISKA

– stałe

– sezonowe

= boisko „Union'u”

Adres: ul. Przejazd .....

1925

– nr 51, z 20 XII, s. 1: młodzież szkolna na sezonowym lodowisku na boisku „Unionu'u”

9.8. LIGI

porównaj: **ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA**
– gospodarcze

Gospodarczej

= Liga Samowystarczalności

– paramilitarne

= Liga Morska i Kolonialna

= **Liga Drogowa, oddz. w Łodzi**

porównaj: **OSOBY** – **GRAPOW .....** (inż.), **GUMKOWSKI Czesław (red.)**, **JĘDRZEJCZAK .....**, **KOWALSKI .....** (inż.), **KRAJEWSKI .....**, **PRUSZEWSKI F.....** (inż.), **SZCZYGIEL Franciszek (inż.)**, **SZTOLCMAN .....** (prezes), **VOGEL Alfred (ptk, ŁWEKD)**, **ZALEWSKI A.....**, **ZIELIŃSKI .....**

Adres: .....

Powstała jako ogólnopolska organizacja ..... 1934 r.; oddział łódzki **w końcu maja** 1935 roku. Celem jej działalności było wspieranie propagandowe programu budowy dróg w Polsce przez Państwowy Fundusz Drogowy (utw. 29 I 1931 r.).

Najpoważniejszym efektem działania Funduszu i Ligi w Łodzi było wybudowanie pierwszego odcinka przyszłej autostrady z Warszawy do Łodzi. Dziś jest to fragment ul. Strykowskięj od ul. Wojska Polskiego do Inflanckiej i ul. Wycieczkowa na całej swojej długości.

Oddziały Ligi tworzone w każdym województwie, powiatach i gminach, które skupiały działaczy gospodarczych, społecznych i politycznych. Realizując swoje działania Liga wydawała broszury i organizowała odczyty tłumaczące korzyści płynące dla społeczeństwa z budowy asfaltowych szos oraz upowszechnienia motoryzacji. Ponadto gminni działacze Ligi zajmowali się wyszukiwaniem dodatkowych

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyjustowany, Wcięcie: Z lewej: 2,5 cm, Wysunięcie: 3 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 2,48 cm, Wysunięcie: 0,02 cm

Sformatowano: Wyjustowany

Sformatowano: Normalny

Sformatowano: Normalny

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 2,5 cm

Sformatowano: (brak)

źródeł finansowania ulepszeń lokalnych dróg łączących małe miejscowości ze światem. Liga zajmowała się też kwestią kultury jazdy pojazdami mechanicznymi. Wspomagając argumenty polityczne za budową sieci dobrych dróg w Polsce działacze Ligi Drogowej w styczniu 1939 r. uchwalili rezolucję głoszącą, że „Niech jak Polska długa i szeroka rozbrzmiewa hasło, że w Polsce mocarstwowej nie ma miejsca dla złych dróg” [2].

BIBLIOGRAFIA:

[1] KRAJEWSKI Andrzej, *Polskie drogi*. [w:] „Polska. Dziennik Łódzki”, 16–17 II 2008, wyd. A, nr ..... s. 29.

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

[2] OSĘKA Piotr, *Znoje na drogach*. [w:] „Polityka”, 19 VII 2011, nr 29, ss. 47 – 49.

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

1935

- nr 22, z 2 VI, s. 3: posiedzenie Zarządu Okręgowego Ligi; zdjęcie wykonane w lokalu organizacji
- nr 46, z 17 XI, s. 2: brama triumfalna przygotowana na uroczystość oddania do użytku pierwszego odcinka „autostrady” z Warszawy do Łodzi (dziś fragment ul. Strykowskiej, od Wojska Polskiego do Inflanckiej oraz cała ul. Wycieczkowa), wybudowanej przez Państwowy Fundusz Drogowy (11.11.1935)

= Liga Kobiet Polskich Pogotowia Wojennego

porównaj: OSOBY – MORACZEWSKA Zofia, ŚLIWIŃSKA L.....

Powstała po wybuchu wojny sowiecko-polskiej w 1920 roku. Zakończyła działalność wraz z końcem działań wojennych. Również i w Łodzi powstał jej oddział. Skupione w niej kobiety zajmowały się .....

= Liga Morska i Kolonialna, okręg łódzki

patrz: – ORGANIZACJE i STOW. – stow. użyt. publicznej – Liga Morska i Kolonialna, okręg łódzki

Sformatowano: Wyróżnienie

OSOBY – JASINOWSKI J..... (czł. zarządu),
JONAS H..... (prezes Koła przy f-ce Eitingona), KWAŚNIEWSKI .....
(gen.; prezes; 19... – 1939), WOLCZYŃSKI Józef (prezes oddz.
łódzkiego)

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 3,5 cm, Wysunięcie: 2 cm, Tabulatory: Nie w 0,8 cm

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie, Wyróżnienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wcięcie: Pierwszy wiersz: 0 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Adres: Piotrkowska, ...

Powstała w październiku 1930 r., z przekształcenia Ligi Morskiej i Rzecznej (19 VIII 1924 – 27 X 1930).

Oddział łódzki, jeszcze jako LMiR, powstał 2 IV 1925 (1. walne zebranie członków Oddziału odbyło się 11 maja).

Pierwsze powojenne (po II wojnie św.) zebranie Ligi, zorganizowane przez Główny Zarząd Ligi z udziałem delegata Departamentu Morskiego Rządu Tymczasowego – Jana Jarząbkiewicza, z celem wznowienia jej działalności, miało miejsce w Łodzi, 7 II 1945, w sali Domu Ludowego, przy ul. Przejazd (J. Tuwima) 34. Pierwszym prezesem Zarządu Tymczasowego Komitetu Organizacyjnego Ligi został wybrany sędzia Edmund Kawecki [1].

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 25 VII 194... Stowarzyszenie „Liga Morska i Kolonialna uznane zostało za sStowarzyszenie Wyższej Użyteczności Publicznej, przy czym została zmieniony jego statut, a w nim jego nazwa na „Liga Morska” [3, 4].

Wielkim i praktycznie ostatnim wydarzeniem w dziejach międzywojennego oddz. łódzkiego LMiK było namówienie Jana Kiepurę na przekazanie przez niego dochodu z łódzkiego koncertu w dn. 9 lipca 1939 r. na budowę ścigacza Polskiej Marynarki Wojennej „Wicepremier E. Kwiatkowski”, który miał być ufundowany przez Łódzian.

BIBLIOGRAFIA:

[1] „Dziennik Łódzki”, 9 II 1945, nr 8, s. 2 (Kronika Łodzi – *Wiec Ligi Morskiej*)

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

[2] KUCIEWICZ Przemysław, *Łódź morska*. [w:] „Wybrzeże”, 15 XII 1985, nr 50, s. 22 – 23 [o reaktywacji oddz. łódzkiego Ligi Morskiej na pocz. lat 80-tych XX w.]

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

[3] „Polska Zbrojna”, 26 VII 1946, nr ..., s. 6 (Miejsca martyrologii polskie. Uchwały Rady Ministrów [w tym o Lidze Morskiej].) [w:] „Polska Zbrojna”, 26 VII 1946, nr ..., s. 6.

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1,25 cm

[4] „Monitor Polski”, 1946, nr ..., ss. ....

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 3,75 cm, Pierwszy wiersz: 1,25 cm

[5] Białas Tadeusz, *Liga Morska i Kolonialna, 1930–1939*. Gdańsk 1983.

[6] I.Z., *Z wędrówek po Wystawie Morskiej w Łodzi*; [w:] „Łódź w Ilustracji”, 13 III 1938, nr 11,

ss. 4-5.

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

== Koło Pocztowne Ligi Morskiej i Kolonialnej w Łodzi

patrz: **POCZTA POLSKA w Łodzi**, – Liga Morska i Kolonialna, Koło Pocztowne w Łodzi

= Liga Morska i Rieczna, okręg łódzki

patrz: – **ORGANIZACJE i STOWARZYSZENIA** – stow. użyteczności publicznej – Liga

Morska i

Kolonialna, okręg łódzki

– **OSOBY – WOLCZYŃSKI** Józef (prezes; 1938–1939)

= Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela, oddział łódzki

patrz: **ORGANIZACJE i STOWARZYSZENIA** – stow. użyteczności publicznej – Liga Obrony .....

= Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (LOPP), Łódzki Obwód Miejski

porównaj: – **KLUBY** – sportowe – Łódzki Klub Lotniczy

– **OSOBY** – **BARTOSZKIEWICZ** Wacław (insp.), **BATKOWSKI** M..... (czł. Zarz.), **BENSZORF** ..... (instr.), **BOLESŁAWICZ** Marian (prezes; 1938–1939), **BUHLE** A..... (fabrykant; działacz), **CZARNECKI** T..... (kpt; instruktor), **C(Z)OGIEL** L..... (czł. Zarz.), **ERDMAN** ..... (instr.), **FRANKUS** Alfred (inż.; czł. Zarządu), **FRĄCKIEWICZ** Eugeniusz (instr.), **FUCHS** Lazar (czł. Zarz.), **HALIŃSKI** J..... (konkurs baloników), **HOFMAN** ..... (członek), **HOŁDROWICZ** ..... (instr.), **KALINOWSKI** ..... (czł. Zarz.), **KAMIŃSKI** Stanisław (inż.; instruktor), **KONARZEWSKI** ..... (ppor.; instruktor), **KOTOWSKI** W..... (z-ca komendanta OPL w fabryce Eisert i Schweikert), **KROCHMAŁSKI** J..... (ppor. WP; instr.), **KRZYŃSKI** H..... (lek.), **LECH** L..... (ppor. rez.; instruktor), **ŁAZARSKI** K..... (z-ca komend. powiatowego), **MATZ** Willi (instr. modelarstwa lotn.), **MENKES** Z..... (mec., czł. Zarz.), **MIKULSKI** ..... (instr.), **MILKER** Aleksander (czł. wojew. komitetu), **OLCZAK** ..... (instr.), **OSTROWSKI** H..... (wiceprezes), **PIERWOCHA** A..... (czł. Zarz.), **PIOTROWSKI** H..... (wiceprezes), **RACHALEWSKI** Stefan (instr.), **RYMAN** P..... (instruktor), **RZEWSKI** Aleksy (prezes), **RZEWSKI** Z..... (członek), **RZEWSKI** ..... (członek; ojciec Aleksiego Rzewskiego), **SCHWEIKERT** Ludwik (inż., komendant OPL w swojej fabryce: Eisert i Schweikert), **SAWISKA** Milena (czł.), **SŁOWIŃSKI** ..... (działacz), **SPYCHALANKA** Z....., sekretarka), **STOIŃSKI** Józef (ppor. WP., instr.), **SZRAJNER** Marian (por. rez. WP; wykładowca-instruktor), **TOMANKIEWICZ** A..... (insp.), **TURSKI** A..... (czł. Zarz.), **VOGEL** Alfred (płk, działacz), **WREDE** Stanisław (prezes Obwodu Miejskiego w Łodzi), **WOSIK** ..... (członek), **WOŹNICKI** ..... (instr.), **WRÓBLEWSKI** St.... (prezes koła LOPP przy oddz. łódzkim Banku Zw. Spółek Zarobkowych), **ZDROJEWSKI** M..... (czł. Zarz.).

– **SPORT** – spadochroniarstwo

– **TYGODNIE** – Tydzień Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej

Adres; ul. F. Żwirki 4 (193..... – IX 1936), Piotrkowska 149 (1936–1939)

— Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej powstała z połączenia się w lutym 1928 dwóch organizacji: Ligi Obrony Powietrznej i Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej.

— Komitet organizacyjny Ligi Obrony Powietrznej Państwa powstał wiosną 1923 roku. Przygotował statut i zarys programu Ligi. Statut został zatwierdzony przez ministra spraw wewnętrznych (rejestr nr 898) 23 V 1923 r. i z tym dniem rozpoczęła Liga rozpoczęła działalność. Pierwszym przew. zarządu głównego LOPP został wybrany Zygmunt Jastrzębski, sekr. generalnym – ppłk inż. January Grzędziński. Organem prasowym był periodyk „Łódzki”. Koło łódzkie LOPP powstało w 1924 roku.

— Z dniem 10 II 1928 r. LOPP połączyła się z Towarzystwem Obrony Przeciwgazowej pod nazwą Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Pierwszym prezesem został prof. Antoni Ponikowski.

Odnaka LOPP z 1928 r.

Sformatowano: Nagłówek 4

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0 cm, Tabulatory: 0,8 cm, Do lewej

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 2,5 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 4 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 3,75 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 4,25 cm

Sformatowano: Wcięcie: Pierwszy wiersz: 0,3 cm

Sformatowano: Tabulatory: Nie w 0,8 cm

Rozporządzeniem z dn. 20 I 1934 r. Rady Ministrów LOPP otrzymała nowy statut i uprawnienia stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej, co dało jej przywilej wyłączności działania na obszarze Polski w zakresie statutowych działań. W związku z tym nowym prezesem został wybrany gen. dyw. inż. Leon Barbecki [42].

Przy ul. Piotrkowskiej 149 mieściła się sala wykładowa Łódzkiego Obwodu LOPP, w której prowadzono wszelkiego rodzaju kursy obrony przeciwlotniczej i przeciwochemicznej (co najmniej od ok. I kw. 1936 r.; „ŁwI”, 1936, 24 (est. 23), s. 3). Około 1938 r. przemianowana na Ośrodek Propagandy i Sprzedaży LOPP („ŁwI”, 1938, nr ..., s. ...).

W ramach działań statutowych oddział łódzki Ligi organizował samolotowe „złoty gwiazdź”. Pierwszy miał miejsce 21 V 1934 r. i został połączony z przekazaniem ufundowanych przez społeczeństwo łódzkie dwóch samolotów typu RWD-5 i RWD-8. W zlocie uczestniczyło 5 samolotów. Kolejne złoty: 10-11 VIII 1935 (232 samoloty, w tym 6 poza konkursem), 17 V 1936 (12 samolotów), 3 X 1937 (14 samolotów; zawody obserwowało 60 tys. widzów) [1].

Z dniem 2 V 1939 r., na lotnisku Lublinek, ruszyła „Szkoła Pilotów LOPP [42].
—LOPP był inicjatorem, a później użytkownikiem, kilkunastu wież spadochronowych zbudowanych w latach 1937 – 1939. Łódzka, w parku „Zdrowie”, obok stadionu ŁKS-u, została oddana do użytku w listopadzie 1937 roku („ŁwI”, 1937, nr 48, s. 3).

BIBLIOGRAFIA:

[1] *Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. Warszawa 1938 [album okolicznościowy z okazji 10-lecia Ligi, bogato ilustrowany].*

[42] *Polskie lotnictwo sportowe. Almanach. Kraków 1986 (rozdz. II: Polskie lotnictwo sportowe w l. 1919 – 1939, ss. 21 – 3)3.*

[23] *Bomba lotnicza dla Łodzi [model o wadze 1000 kg i wys. 4 m., ustawiony na pl. Wolności], na XII „Tydzień*

LOPP” w Łodzi; [w:] „Kurier Łódzki”, 24 III 1935, nr 82, s. 5.

[41] *Pietnastolecie LOPP. Praca zbiorowa. Warszawa 19...*

== ogólnie

1929

– nr 30, z 28 VII, s. 3: członkowie oddziału łódzkiego Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej składają wieniec na „Grobie” Nieznanego Żołnierza w Łodzi po mszy za mjr pil. Ludwika Idzikowskiego, który zginął na Azorach w czasie nieudanego lądowania podczas próby przelotu nad Atlantykiem

1932

– nr 31, z 31 VII, s. 3: grupa uczestników kursu dla instruktorów obrony przeciwlotniczej w przemyśle zorganizowany przez łódzki oddział Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej (LOPP)

1933

– nr 15, z 9 IV, s. 4: uroczystość zakończenia kolejnego kursu instruktorskiego obrony przeciwlotniczej zorganizowanej przez LOPP w auli Państwowej Szkoły Włókienniczej przy ul. S. Żeromskiego
– grupa dyrektorów łódzkich fabryk uczestniczących w kursie
– grupa pracowników Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi
– nr 45, z 5 XI, s. 1: grupa pracowników uczestników kursu obrony przeciwgazowej; zdjęcie wykonane na dziedzińcu fabrycznym; w centrum inż. Ludwik Schweikert
– nr 50, z 10 XII, s. 7: grupa pracowników, członków drużyny przeciwpożarowej oraz obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej; zdjęcie wykonane na dziedzińcu

1935

– nr 17, z 28 IV, s. 6: uczestnicy i wykładowcy kursu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej zorganizowanej dla prac Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Łodzi
– nr 27, z 7 VII, s. 2: uroczystość zakończenia kursu obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej III kategorii, zorganizowanego przez Obwód Miejski LOPP (28.06.1935); przedstawiciele organizatorów, wykładowcy i słuchacze kursu

1936

– nr 43, z 25 X, s. 2: uroczystość otwarcia i poświęcenia „Ośrodka Propagandy i Sprzedaży LOPP” (centralny sklep dla zaopatrzenia w środki obrony p-lot i p-gaz województwa łódzkiego) przy łódzkim

Sformatowano: Czcionka: 6 pkt

Sformatowano: Czcionka: 6 pkt

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 13,5 cm, Pierwszy wiersz: 0,25 cm

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie, Nie Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Nie Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie, Wyróżnienie

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie

_____ obwodzie LOPP, przy ul.
_____ (15.10.1936)

== Koło Nr _____ (—Fabryka Wyrobów Jedwabnych „Klinge i Schulz”, SA., Łódź,
ul. Piotrkowska 106—)

1935

– nr 49, z 8 XII, s. 5: w gronie uczestników uroczystości zakończenia kursu obrony przeciwlotniczej i chemicznej zakładowej drużyny LOPP w Fabryce Wyrobów Jedwabnych „Klinge i Schulz”, S.A., Łódź, ul. Piotrkowska 106 (26.10.1935)

== Koło Nr _____ (—Kolejowe, przy Parowozowni Łódź–Kaliska—)

== Koło Nr _____ (—„Chojny”)

== Koło Nr _____ —im. por. pilota _____ Szalasa (przy par. św. Teresy w Łodzi)
porównaj: OSOBY – FRĄCKIEWICZ Eugeniusz (prezes)

== Koło Nr _____ —im. F. Żwirki i S. Wigury

== Koło Nr _____ —(przy oddziale łódzkim Związku Położnych R-P-)

== Koło Nr 14 LOPP przy Zjednoczonych Zakładach Włókienniczych K.
Scheiblera i L. Grohmana

porównaj: OSOBY – GUNTER _____ (sekr. Zarządu Koła), RACZYŃSKI _____ (czł.
Zarządu), SOLECKI _____ (czł. Zarządu)

== Koło Nr _____ (—przy Włókienniczej Sp. Akc. Natan Eitingon)
porównaj: – OSOBY – DYNESON _____ (inż., prezes Koła)

1935

– nr 38, z 22 IX, s. 6: grupa członków zakładowego koła LOPP po zakończeniu kursu obrony p-lot. i przeciwgazowej III kat. dla służby odkażającej (20.08.1935)

= Koło Nr _____ (przy Poczcie Polskiej w Łodzi)

patrz: POCZTA POLSKA w Łodzi – Liga Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwochemicznej, Koło
Pocztowe w Łodzi

= Koło Nr 2 (przy Przędzalni Wełny Czesankowej „Markus Kon”, Sp. Akc. w Łodzi)

Powstało _____ 193____ roku.

W dniu 27 sierpnia 1938 r. miało miejsce otwarcie i poświęcenie Świątlicy Koła przy ul.
Piotrkowskiej 61.

1938

– nr 36, z 4 IX, s. 4: uczestnicy otwarcia i poświęcenia świątlicy Koła przy ul.
Piotrkowskiej 61

== Koło Nr 14 (przy Zjednoczonych Zakładach Włókienniczych K.
Scheiblera i L. Grohmana)

porównaj: OSOBY – GUNTER _____ (sekr. Zarządu Koła), RACZYŃSKI _____ (czł.
Zarządu), SOLECKI _____ (czł. Zarządu)

== wieża spadochronowa na „Zdrowiu”

Oddana do użytku 21 listopada 1937, był jedną z serii zbudowanych i administrowanych przez LOPP w latach 1937 – 1939. Miała 40. wysokości, elektryczny podnośnik, powstała wg typowego projektu prawdopodobnie [patrz Wikipedia: „Wieża spadochronowa”](#), wykonana przez „Współnotę Interesów Górniczo-Hutniczych Sp. Akc. Warsztaty Przetwórcze [konstrukcji stalowych] w Chorzowie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 0 cm

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 0 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 1 cm

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie, Podkreślenie

1937

- nr 48, s. 28 XI, s. 3: - widok ogólny wieży
- moment kończenia skoku z wieży podczas uroczystości otwarcia

= Liga Obrony Powietrznej Państwa [to samo co LOP Przeciwgazowej ?]

patrz: **ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA** - patriotyczne - Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, Komitet Wojewódzki w Łodzi

= Liga Przeciwalkoholowa w Łodzi

porównaj: **OSOBY - DOBRZYŃIAK**, ... (działacz), **PAWEŁCZYK**, ... (działacz)

= Liga Samowystarczalności Gospodarczej, oddz. w Łodzi

Powstała ..... 192... r.; oddział łódzki ..... 19... .. Cellem działalności było ..... Stąd jej hasła programowe: ....., ..., ...

1930

- nr 21, z 18 V, s. 4: - wystawa sklepu firmowego firmy handlowej "Ferster", przy ul. Piotrkowskiej ....., urządzona wg hasła Ligi
- wystawa sklepu firmy „Soieries” wykonana wg hasła Ligi

1931

- nr 30, z 26 VII, s. 5: zarząd szkolnego koła Ligi Samowystarczalności Gospodarczej przy Miejskiej Szkole Zawodowej Nr 3 w Łodzi

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie, Wyróżnienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie, Wyróżnienie

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 0 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm, Bez punktów lub numeracji

10-9. LEGIE

patrz: **ORGANIZACJA I STOWARZYSZENIA** - kombatanckie - Legia Inwalidów W.P.

11-10. LITERACKA NAGRODA MIASTA ŁODZI

patrz: **NAGRODA LITERACKA m. Łodzi**

11. LODOWISKA

- stałe

- sezonowe

= boisko „Union'u”

Adres: ul. Przejazd .....

1925

- nr 51, z 20 XII, s. 1: młodzież szkolna na sezonowym lodowisku na boisku „Unionu'u”

Sformatowano: (brak)

12. LOTERIE

- Państwowa Loteria, kolektury w Łodzi

= Kolektura Nr ..... (Bolesława Bonczyka)

Adres: .....

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 0 cm

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 1,5 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Uruchomiona ..... 193... roku. Prowadzi ją, na podstawie specjalnej licencji, Bolesław Bonczyk. W dn. 30 kwietnia 1938 r. ponowne poświęcenie gruntownie odnowionego lokalu przez ks. Andrzeja Rogozińskiego.

1938

– nr 19, z 8 V, s. 4: uroczystość poświęcenia odnowionej wewnątrz kolektury przez ks. A. Rogozińskiego (30.04.1938)

= Kolektura Nr 1029 (Władysława Ciańczy))

porównaj: OSOBY – CIANNCIARA Władysław (właśc.)

Adres: ul. Piotrkowska 91

Właścicielem był Władysław CIANCIARA. Funkcjonowała do wybuchu II wojny światowej. Otwarta ..... I 1935 roku,

1935

– nr 5, z 2 II, s. 7: uroczystość otwarcia i poświęcenia Kolektury

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 0 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1,5 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1,5 cm, Pierwszy wiersz: 0 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 4 cm, Pierwszy wiersz: 1 cm

Sformatowano: (brak)

Sformatowano: Normalny, Wcięcie: Z lewej: 1,5 cm

13. LOTNICTWO (w Łodzi)

patrz: – SAMOLOTY, LOTNICTWO

porównaj: – AEROKLUB ŁÓDZKI
– KLUBY – Łódzki Klub Lotniczy
– LUBLINEK – lotnisko
– SZKOŁY – inne – Szkoła Pilotów

– ogólnie

1932

– nr 44, z 30 X, s. 2: fragment szkolnego przedstawienia teatralnego przygotowanego przez uczennice V kl. Gimnazjum Zofii Pętkowskiej p.t. „Dialog o lotnictwie” na akademii poświęconą lotnictwu

BIBLIOGRAFIA:

[1] GRONCZEWSKA Anna, *Łódzkie skrzydła*; [w:] „Kocham Łódź” (dod. do „Polska. Dziennik Łódzki”, 18 X 2013, nr 256, ss. 8-9.

[2] HANISZEWSKI Edward, *Aeroklub Łódzki, 1929–1969. Łódź 1970*

[3] RAPIŃSKI Piotr *Lotnictwo Armii „Łódź”*; Łódź 2018.

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0 cm, Tabulatory: Nie w 0,8 cm

– Centrum Przystosowania Wojskowego Lotniczego na Lublinku

porównaj: KLUBY – Łódzki Klub Lotniczy

Powstało ..... 1930 roku. Jego komendantem został mianowany por. pil. Franciszek Żwirko, który pozostał na tym stanowisku do grudnia 1931 r., kiedy to został mianowany dowódcą eskadry szkolnej Centrum Wyszkozenia Oficerów Lotnictwa w Deblinie.

Idea utworzenia w Łodzi Centrum była z jednej strony wynikiem koncepcji wypracowanej w Ministerstwie Spraw Wojskowych zreformowania systemu szkolenia lotniczego w aeroklubach, z drugiej ożywionych kontaktów zarządu powstałego rok wcześniej Łódzkiego Klubu Lotniczego z członkiem Komisji Lotnictwa Sportowego w tymże ministerstwie – kpt pil. Stanisławem Skarżyńskim, który urodził się w Warcie (pow. sieradzki) [3].

Pierwszy kurs lotniczy w Centrum ruszył 3 kwietnia 1930 roku. Uczestniczyli w nim na dwóch turnusach 54 osób ze wszystkich działających wówczas w Polsce aeroklubów, w tym dziesięciu z Łódzkiego aeroklubu. Do dyspozycji mieli trzy przestarzałe samoloty typu „Hanriot” z rotacyjnymi silnikami typu „Rhon”. Kurs ukończyło 42 kandydatów na pilotów, w tym dziewięciu Łódzian [2].

Sformatowano: Normalny

Sformatowano: Wyjustowany

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyjustowany, Wcięcie: Pierwszy wiersz: 1,25 cm

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Czcionka: Pogrubienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Polski

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 2,5 cm, Pierwszy wiersz: 1,25 cm

BIBLIOGRAFIA:

[1] HANISZEWSKI Edward, *Aeroklub Łódzki, 1929–1969. Łódź 1970*

[2] .....: [w:] „Hasło Łódzkie”, 27 III 1930, nr 85, s. 4

[3] ŻWIRKO Henryk, *Franciszek Żwirko*. Warszawa 1988, ss. .... – .....

1931

– nr 39, z 27 IX, s. 1: uroczystość zakończenia II kursu lotniczego zorganizowanego przez Centrum, powiązana z poświęceniem budynku „Szkoły Pilotów” Łódzkiego

Klubu Lotniczego na lotnisku „Lublinek” (20.09.1931)

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm

14. LOTNISKA (w Łodzi i okolicy)

14.—

— patrz: LUBLINEK-BOROWA GÓRA, Ośrodek Szkolenia Szybowcowego LOPP

porównaj: — **LIGA** — Liga Obrony Powietrznej i Przeciwwzawowej

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 1 cm, Bez punktów lub numeracji

Sformatowano: Normalny, Bez punktów lub numeracji

Sformatowano: Nagłówek 2

Formalnie Ośrodek powstał w 1938 roku. Praktycznie uruchomiony wiosną 1939 roku. Inicjatorem jego powstania i administratorem był oddział Łódzkiej Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwwzawowej (LOPP). Jego komendantem został pilot-instr. Aeroklubu Łódzkiego — Stefan Letki.

Sformatowano: Tabulatory: 0,8 cm, Do lewej

Sformatowano: Czcionka: Nie Pogrubienie

Sformatowano: Wyjustowany, Tabulatory: Nie w 0,8 cm

Szkolenie w kategorii „A” obejmowało: start, lot prosty i lądowanie przy wysokości wzlotu do 30 m. Kategoria „B” to start i lot prosty do wysokości 60 m., zakrety o 45° i 90° i lądowanie na wprost od startu. To była podstawa masowego szkolenia szybowcowego na młodzieżowych obozach szkoleniowych. Podstawowym szybowcem do szkolenia była polska konstrukcja, jednomiejscowa „Wrona”.

Sformatowano: Tabulatory: Nie w 0,8 cm

Podczas II wojny światowej

Sformatowano: Wyróżnienie

Ośrodek wznowił działalność już w wakacje 1945 r., na poniemieckich szybowcach SG-38, dzięki przedwojnemu działaczowi LOPP — Zygmuntowi Sroczyńskiemu, który zdołał do tego czasu zgromadzić potrzebny naziemny sprzęt i poprowadził szkolenie dla drużyn harcerskich. Był jednocześnie instruktorem i komendantem „Ośrodka”. Szkoła pilotażu szybowcowego na Borowej Górze istniała do 1950 r., bodajże z czasem przejęta przez Organizację „Służba Polsce”.

Sformatowano: Wyjustowany

Szybowisko „Borowa Góra” zostało ponownie uruchomione w roku 1953. Komendantem i instruktorem został Łódzki instruktor-pil. — Stefan Bereska. W tym czasie do szkolenia używano już wyciągarki szybowcowej, jednak wypukłość góry stwarzała kłopoty przy starcie.

Szkoła (Ośrodek) definitywnie została zamknięta w 1955 r., m.in. z tego powodu, że szkolenie szybowcowe w Polsce przechodziło na metodę dwusterową, czyli loty z instruktorem szybowcem wyciąganym w górę przez samolot.

Sformatowano: Wyjustowany, Wcięcie: Pierwszy wiersz: 1,25 cm

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

W roku 1939 Łódzki LOPP uruchomił też szkolenie szybowcowe w kategorii A i B również w Dąbrowce k., Zgierza, za pośrednictwem koła lotniczego PKP w Zgierzu.

Sformatowano: Wyjustowany

BIBLIOGRAFIA:

[1] [foto z informacją o uruchomieniu lotniska]; [w:] „Łódź w Ilustracji”, 19 III 1939, nr 11, s. 7, [2] porównaj: „Łódzkie skrzydła”: publikacja internetowa Łódzkiego Klubu Seniorów Lotnictwa (<http://lksl.pl/cms3/index.php/historia/8-lodzkie-skrzydla>).

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

Sformatowano: Czcionka: (Domyślny) Arial

14. LUBLINEK (lotnisko)

porównaj: **MIEJSCOWOŚCI I WSIE** — Lublinek

— lotnisko

porównaj: — **ANEKS 2: SALMOLOTY, LOTNICTWO**

— **FIRMY** — inne — „Aerolot”

— **KLUBY** — hobbyistyczne — Aeroklub Łódzki

— Łódzki Klub Lotniczy

— **LOTNICTWO** — Centrum Przynoszenia Wojskowego Lotniczego na Lublinku

— **MIEJSCOWOŚCI I WSIE** — Lublinek

— **OSOBY** — **KOSSOWSKI** Jerzy (pilot-akrobata), **KROPIŃSKI** A..... (kmdt lotniska), **WOŹNICKI** Tadeusz (kmdt lotniska), **ŻWIRKO** Franciszek (pilot)

— **POMNIKI** — F. Żwirki i St. Wigury

Sformatowano: Nie Wyróżnienie

Otwarte 13 września 1925 roku. Powstało z inicjatywy i staraniem Wojewódzkiego Komitetu w Łodzi Ligi Obrony Przeciw Powietrznej Państwa (od 1931. Liga Obrony Przeciwchemicznej i Przeciwlotniczej), na gruntach zakupionych przez Ligę we wsi Lublinek. Wojewódzki Komitet powstał w 1924 roku.

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm

Niedługo po uroczystości otwarcia lotniska spółka „Aerolot” uruchomiła w oparciu o to lotnisko linię z Łodzi do Warszawy i Poznania.

Po powstaniu Aeroklubu Łódzkiego lotnisko Lublinek stało się również jego bazą działalności.

W dniu 20 września 1931 r. oddano do użytku budynek Szkoły Pilotów Łódzkiego Klubu Lotniczego (obecnie – chociaż znacznie przebudowany w 1997 r. – budynek administracyjny lotniska).

Od 1934 r. corocznie, do 1939 r., w ramach „Tygodnia LOPP” odbywał się na nim lotniczy „Zlot Gwiazdzisty”, w którym uczestniczyło wiele maszyn z innych polskich Aeroklubów.

Podczas II wojny światowej niemieckie lotnisko wojskowe. Wtedy też podjęto na nim budowę betonowego pasa startowego budowę, która nie została ukończona. Zakończyła ją w 1946 r. jednostka inżynierska WP.

Po zakończeniu wojny lotnisko „Lublinek” było pospół lotniskiem wojskowym i cywilnym. Likwidacja regularnych połączeń cywilnych z Łodzi nastąpiła z dniem 1.1.1958 (podobno była to pierwsza decyzja nowego ministra komunikacji – M. Olewińskiego, a argumentem było to, że łodzianie mają blisko do lotniska „Okęcie” w Warszawie). W roku następnym został zlikwidowany Port Lotniczy, a na jego miejsce powraca Aeroklub Łódzki, który był jego użytkownikiem do 1993 roku. Jako lotnisko wojskowe „Lublinek” funkcjonował do 1.1.1958.

W 1994 została podjęta decyzja o reaktywacji Portu Lotniczego na Lublinku

Decyzją Urzędu Lotnictwa Cywilnego z dniem 1 stycznia 2007 r. zaczęła oficjalnie obowiązywać nowa nazwa lotniska „Port lotniczy – Łódź im. Władysława Reymonta”, nadana mu w lipcu 2006. Tym samym przestała obowiązywać dotychczasowa nazwa „Port lotniczy Łódź – Lublinek”, która funkcjonowała od początku jego istnienia [3].

BIBLIOGRAFIA:

[1] ....., O Lublinku i murzyńskiej wiosce, [w:] „Głos Robotniczy”, wyd. A, 2 VIII 1957, nr 183, s. 3 (reportaż o funkcjonowaniu portu lotniczego Łódź–Lublinek)

[1] HANISZEWSKI Edward, Aeroklub Łódzki, 1929–1969. Łódź 1970

[2] (ABO), Zostaną tylko samoloty. [w:] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 29 IX 2003, nr 227, s. 20.

[3] (MM), Lublinek bez „Lublinka”. Zmiana ponad 80-letniej nazwy. [w:] „Dziennik Łódzki”, wyd., A, 9 VI 2006, nr ..., s. 7.

[4] FALBER Jerzy, O skrzydła dla Łodzi. [w:] „Dziennik Łódzki”, wyd. A, 17–18 I 1965, nr 15, s. 3.

1925

– nr 38, z 20 IX, s. 1: uroczystość otwarcia „portu lotniczego Łódź – Lublinek” (13.09.1925);

– widok ogólny zgromadzonych gości

s. 2: – samolot wojskowy typu „Potez” sprowadzony specjalnie na

uroczystość

otwarcia lotniska

– ppłk-pilot Jerzy Kossowski i v-ce prezes LOPP – ..... Solaczek

przy

samolocie typu „Fokker D–VII” na którym ppłk Kossowski dał

pokaz

akrobacji podczas uroczystości otwarcia lotniska

– samolot pasażerski prod. niemieckiej typu „Junkers” którym

przyleciał do

Łodzi na poświęcenie lotniska v-ce minister

komunikacji – .....

Eberhardt wraz z rodziną

1926

– nr 43, z 24 X, s. 1: Tydzień Ligi Obrony Powietrznej Państwa (w Łodzi, na lotnisku „Lublinek”); ekspozycja samolotów typu .....

– nr 48, z 28 XI, s. 2: rozbity samolot typu „Potez” z 1. pułku lotniczego w Krakowie w hangarze „Aerolotu” na lotnisku Lublinek

1927

– nr 27, z 3 VII, s. 2: Święto Lotniczej Młodzieży (Lublinek, 19.06.1927)

– grupa oficerów polskiego lotnictwa przybyłych z Warszawy na to Święto

– Komitet Organizacyjny Święta z bp W. Tymienieckim i pilotami; foto na tle samolotu

– nowy budynek mieszkalno-koszarowy dla pilotów stacjonujących na Lublinku

– nr 28, z 3 VII, s. 2: jak wyżej: grupa członków Tow. Przyrodniczego w Łodzi przed lotem krajoznawczym na Łodzia

1930

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Czcionka: Kursywa

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm, Pierwszy wiersz: 0,3 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm

Sformatowano: Polski

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm, Pierwszy wiersz: 0,3 cm

Sformatowano: Wszystkie wersalki

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm

– nr 28, z 6 VII, s. 3: obóz szkoleniowy Centrum Przesposobienia Wojskowo-Lotniczego na terenie lotniska „Lublinek”
– okazjonalna brama wjazdowa na teren obozowiska oraz grupa uczestników obozu
– grupa uczestników obozu przy jednym z samolotów szkoleniowych (typu „Hanriot H-28”)

– nr 31, z 27 VII, s. 3: c.d. obóz szkoleniowy CPW-L
– gimnastyka poranna uczestników obozu
– mecz piłki siatkowej rozgrywany przez uczestników obozu

– nr 32, z 3 VIII, s. 7: c.d. obóz szkoleniowy CPW-L
– uczestnicy obozu na zdjęciu grupowym na tle hangaru i samolotu szkolnego („Henriot H-28”)

– nr 42, z 12 X, s. 4: fotoreportaż z wizyty uczestników rajdu samolotowego na polskich awionetkach, w ramach III Krajowego Konkursy Awionetek (samolotów sportowych) na lotnisku „Lublinek”: 4.10.1930

– dwa samoloty typu „RWD-4”, wśród nich SP-ADL, nr 12, pilotowany przez Fr. Żwirkę, który zdobył w tym rajdzie I miejsce

– [redacted]

– [redacted]

1931

– nr 39, z 27 IX, s. 1: [redacted]

1932

– nr 27, z 3 VII: – s. 3
– s. 4: [redacted]

1933

– nr 21, z 21 V, s. 4: [redacted]

– nr 33, z 13 VIII: – s. 6: – [redacted]
– pilot Stan. Skarżyński na zdj. z wojewoda łódzkim Aleks. Hauke-Nowakiem
– s. 7: pilot Stan. Skarżyński na zdj. z żoną

1934

– nr 21, z 27 V, s. 1: – [redacted]
s. 2: – [redacted]

– [redacted]

– [redacted]
s. 3: moment startu do biegu przełajowego okazji „Dnia Legionów”, tym razem z lotniska „Lublinek”

– nr 30, z 29 VII, s. 3: [redacted]

1935

– nr 33, z 18 VIII, s. 1: – [redacted]
– [redacted]

– [redacted]
s. 2: – [redacted]

– [redacted]

s. 4: pilot-inż. K. [redacted] Jagoszewski z Aeroklubu [redacted] przy swoim samolocie RWD-5, nr rej. SP-AL [redacted]

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm, Pierwszy wiersz: 0,3 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm, Pierwszy wiersz: 0,3 cm

Sformatowano: Wcięcie: Z lewej: 0,25 cm

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

Sformatowano: Wyróżnienie

16-15. LUNAPARKI

c.d. w przygotowaniu

Sformatowano: Normalny

|

